

Üniversite Öğrencilerinin Benlik Saygılarının Bazı Değişkenlere Göre İncelenmesi

Aydın İLHAN¹, Hayrettin GÜMÜŞDAĞ²

¹Pamukkale Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi. <https://orcid.org/0000-0001-9717-2746>

²Yozgat Bozok Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi. <https://orcid.org/0000-0002-1616-8671>

To cite this article/ Atf için:

İlhan, A. ve Gümüldağ H. (2021). Üniversite Öğrencilerinin Benlik Saygılarının Bazı Değişkenlere Göre İncelenmesi. *Uluslararası Bozok Spor Bilimleri Dergisi*, 2(2), 209-216.

Özet

Bu çalışmanın amacı üniversite öğrencilerinin benlik saygılarının bazı değişkenlere göre incelemektir. Değişkenler olarak cinsiyet, yaş ve bölüm değişkenleri ele alınmıştır. Araştırma deseni nicel ve betimleyici bir araştırmadır. Araştırmaya Pamukkale Üniversitesi spor bilimleri fakültesinde öğrenim gören 107 (53 kadın, 54 erkek) öğrenci gönüllü olarak katılmıştır. Verileri toplama aracı olarak Rosenberg Benlik Saygısı Ölçeği kullanılmıştır. Morris Rosenberg tarafından geliştirilen ölçek likert tipi olup 32 maddeden oluşmaktadır. Verilerin analizinde tanımlayıcı istatistik ve T-testi analizi kullanılmıştır. Araştırma bulgularına göre Pamukkale Üniversitesispor bilimleri fakültesi öğrencilerinin benlik saygısı seviyelerinde cinsiyet ve bölüm değişkenlerine göre anlamlı bir fark bulunamamıştır ($p>0,05$). Fakat yaş değişkenine göre anlamlı bir fark bulunmuştur ($p<0,05$). Sonuç olarak, Üniversitede öğrencilerinde yaş değişkeninin benlik saygısını olumlu yönde etkilediği ve yaş ilerledikçe öğrencilerin benlik saygılarının da geliştiği söylenebilir.

Anahtar kelimeler: Benlik Saygısı, Üniversite öğrencileri, Ergenlik.

Investigation of Anger Levels of Combat Athletes

Abstract

The aim of this study is to examine the self-esteem of university students according to some variables. Gender, age and department variables were considered as variables. The research design is quantitative and descriptive research. 107 (53 female, 54 male) students studying at Pamukkale University Faculty of Sports Sciences voluntarily participated in the research. The Rosenberg Self-Esteem Scale was used as a data collection tool. The scale developed by Morris Rosenberg is likert type and consists of 32 items. Descriptive statistics and T-test analysis were used in the analysis of the data. According to the research findings, no significant difference was found in the self-esteem levels of Pamukkale University sports sciences faculty students according to gender, class and department variables ($p>0.05$). However, a significant difference was found according to the age variable ($p<0.05$). As a result, it can be said that the age variable affects the self-esteem of the students in the university positively and the self-esteem of the students develops as the age progresses.

Keywords: Self-esteem, University students, Adolescence.

GİRİŞ

Toplumların hızlı gelişimi ve değişimi bireyin ruhsal yapısını etkileyen bir unsurdur. Bireylerin karşılaştıkları sorunlarla başa çıkma ve sağlıklı bir kişilik gelişimine ihtiyaçları vardır. Eğitimin her alanında olduğu gibi, spor alanında da çalışacak bireylerinde gelişimi son derece önemlidir. Bu gelişimde nitelik ve kaliteyi geliştirmek bu öngörülerin sonucudur (Karademir ve ark., 2010).

Kişiler beden algısı, kişisel değer ve sosyal yerlilikten oluşan bir yargıya sahiptir. Benlik saygısının düzeyini belirlemek için kişiler kendini değerlendirmeleri ile ulaşabilirler. Bireylerin kendisini değerlendirmede benlik saygısı etkin bir rol oynamaktadır (Vazgeçer, 2013).

Çocukluk yaşlarından başlayarak gelişen olgulardan bir tanesi de benlik saygısıdır. Olumlu ve olumsuz birçok faktörden benlik gelişim etkilenir (Adana ve ark., 2012). Benlik saygısını olumlu yönde etkileyen faktörlerden beden eğitim ve spor etkinliklerini katılımı söyleyebiliriz (Karademir ve ark., 2013).

Bireylerin benlik saygısı düşük ise kendilerine olan güvenleri azdır. Bundan dolayı farklı ve kabul görmeyecek diye bir fikir öne sürmezler ve dikkat çekecek herhangi bir harekette bulunmazlar. Topluluklarda katılımcı olmaktan ziyade dinleyici olmayı tercih ederler. Bu davranış şekilleri onları sosyal ilişkilerde sınırlar ve destekleyici ilişkiler kurma durumlarını azaltır (Dilek, 2007).

Kişilerin gerçeklere ve olaylara yüklediği değerler, bireyselleşme durumundan dolayı farklıdır. Bireylerin günlük yaşamlarındaki kaygı ve gerginlik yaratan olaylarla baş etme şekillerini ailesinde ve çevreden öğrenir. Eğer başa çıkma da başarılı olurlarsa kendilerini güçlü ve yeterli hissedeceklerdir. Benlik saygısının yüksek olması kişinin kendini olumlu olarak değerlendirmesine bağlıdır (Vazgeçer, 2013).

Literatürde üniversite öğrencilerinin benlik saygılarının bazı değişkenlere göre incelendiği görülmektedir. Ottekin (2009) tarafından yapılan araştırmada, üniversite öğrencilerinin benlik saygılarının diğer psikolojik özelliklerle ilişkisi olduğu hipotezi ortaya atılmıştır. Araştırmanın sonunda üniversite öğrencilerinin umutsuzluk düzeylerinin benlik saygısı üzerinde anlamlı bir etkisi olduğu belirlenmiştir. Esen (2012) tarafından üniversite öğrencileri üzerinde yapılan araştırmada ise öğrencilerin benlik saygılarının spor yapma durumuna göre farklılık gösterip göstermediği ele alınmıştır. Aynı araştırmada öğrencilerin benlik saygıları ile atılganlık düzeyleri arasındaki ilişki incelenmiştir. Araştırmanın sonunda benlik saygısı ile atılganlık düzeyi arasında pozitif yönde anlamlı bir ilişki çıktığı belirlenmiştir. Buna karşılık üniversite öğrencilerinin benlik saygılarının spor yapma durumuna göre anlamlı farklılık göstermediği sonucuna ulaşılmıştır. Yılmaz (2011) tarafından yapılan diğer bir çalışmada ise üniversite öğrencilerinin benlik saygılarının karar verme stilleri ile arasındaki ilişki incelenmiştir. Araştırmanın sonunda üniversite öğrencilerinin benlik saygıları arttıkça utangaç karar verme düzeylerinin de düştüğü tespit edilmiştir. Bu araştırma sonuçları üniversite öğrencilerinde benlik saygısının diğer psikolojik süreçlerle yakından ilişkisi olduğunu göstermektedir.

Üniversite öğrencilerinin benlik saygılarının cinsiyete göre ele alındığı diğer bir araştırmada,

bayan öğrencilerin benlik saygılarının erkek öğrencilerden anlamlı düzeyde daha düşük olduğu belirlenmiştir (Frost and McKelvie, 2004). Üniversite öğrencileri üzerinde yapılan diğer bir çalışmada da öğrencilerin benlik saygılarının etnik ve kültürel özelliklerine göre anlamlı düzeyde farklılaştığı sonucuna ulaşılmıştır (Phelps et al., 2001). Yapılan diğer bir çalışmada ise, üniversite öğrencilerinin benlik saygılarının cinsiyetlerine, yaşadıkları yerleşim yerlerine, babalarının mesleğine ve kardeş sayılarına göre anlamlı düzeyde farklılaşmadığı tespit edilmiştir. Aynı çalışmada üniversite öğrencilerinin benlik saygılarının ekonomik durumlarına, beden algısı düzeylerine, lise mezuniyet notuna ve anne mesleğine göre anlamlı düzeyde farklılaştığı belirlenmiştir (Cengil, 2009).

Literatürde yer alan bu bilgiler ışığında benlik saygısının insan yaşamında ve sosyal ilişkilerde oldukça önemli bir konu olduğu ortaya çıkmaktadır. Spor fakültesi bölümü öğrencilerinin ilerleyen yaşamlarında resmi ve özel kurumlarda çalışacak olmaları aşikardır. Ayrıca spor fakültesi bölümü mezunlarının yoğun olarak istihdam edildikleri alanların başında spor sektörü gelmektedir. Spor etkinliklerinin genellikle grup halindeki insanlarla yapıldığını düşündüğümüz zaman spor etkinliklerinde lider durumda olacak bireylerin benlik saygılarının yüksek olması gerekir. Bu çerçevede geleceğin spor liderlerinin benlik saygılarının bazı değişkenlere göre incelenmesi oldukça önemli bir araştırma konusu olarak karşımıza çıkmaktadır.

YÖNTEM

Araştırma Modeli

Araştırma modeli betimsel ve nicel yöntem kullanılmıştır.

Çalışma Grubu

Araştırmanın evrenini online olarak anket dağıtılacak olan yükseköğretim bilgi yönetim sisteminin Pamukkale Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesinde öğrenim gören öğrencilerden oluşmaktadır. Araştırma grubu, 107 öğrenciden (53 kadın, 54 erkek) oluşmaktadır. Öğrenciler rastgele yöntem ile seçilmiştir. Katılımcılar gönüllü olarak çalışmamıza katılmıştır.

Katılımcıların demografik özelliklerine ilişkin bilgiler aşağıda Tablo 1’de verilmiştir.

Tablo 1. Pamukkale üniversitesi spor bilimleri fakültesi öğrencilerinin genel demografik özellikleri

		f	%
Cinsiyet	Kadın	53	%50,5
	Erkek	54	%49,5
Yaş	18-19	20	%18,7
	20-21	34	%31,7
	22-23	29	%27,2
	24+	24	%22,4
Bölüm	Antrenörlük	29	%27,1
	Beden Eğitimi ve Spor Ö.	26	%24,3
	Rekreasyon	27	%25,2
	Spor Yöneticiliği	25	%23,4
	Toplam	107	%100

Veri Toplama Araçları

Katılımcıların sosyo-demografik özellikleri ve benlik saygı düzeyleri ölçek yöntemi ile belirlenmiştir. Rosenberg Benlik Saygı Ölçeği, Morris Rosenberg tarafından 1965 yılında geliştirilen ölçek Likert tipi olup 32 maddeden oluşmaktadır. Rosenberg Benlik Saygı Ölçeği (Rosenberg Self Esteem) 1,2,4,6,7. maddeler olumlu kendilik değerlendirmesi sorgulamakta olup 3'ten 0'a kadar değişen puanlama yapılırken, 3,5,8,10. maddeler olumsuz kendilik değerlendirmesini sorgulamakta olup, 0'dan 3'e kadar değişen bir puanlama yapılmaktadır. Toplam puan aralığı 0-30 arasında olup, 15-25 arası alınan puan benlik saygısının yeterli olduğunu gösterirken, 15 puanın altı düşük benlik saygısını göstermiştir. Benlik saygı ölçeğinin Türkçe geçerlilik ve güvenilirlik ölçeğini yapmıştır (Çuhadaroğlu, 1986).

Verilerin Toplanması

Veriler Pamukkale Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesinde öğrenim gören öğrenciden online ölçeklerin doldurulması ile toplanmıştır.

Verilerin Analizi

SPSS 22 İstatistik programı kullanılmıştır. Verilerin analizinde tanımlayıcı istatistik ve T-testi analizi kullanılmıştır.

BULGULAR

Pamukkale Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi öğrencilerinin çeşitli değişkenler açısından değerlendirilerek, benlik saygısı durumlarının çeşitli değişkenlerle ilişkinin belirlenmesine yönelik bulgulara yer verilmiştir.

Tablo 2. Pamukkale Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi öğrencilerinin cinsiyete göre benlik saygı durumlarının karşılaştırılmasına ilişkin T-Testi sonuçları

Cinsiyet	N	$\bar{X}$	Ss	t	p
Kadın	53	15.83	3.776	-1537	.125
Erkek	54	15.69	3.238	-1537	.125

Tablo 2'ye göre erkek öğrencilerin ortalama 15.83 ± 3.776 puan, kadın öğrencilerin ise ortalama 15.69 ± 3.238 puan aldıkları görülmektedir. Kadın ve erkek öğrencilerin benlik saygısı puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık yoktur ($p > 0,05$).

Tablo 3. Pamukkale Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi öğrencilerinin yaşa göre benlik saygı durumlarının karşılaştırılmasına ilişkin T-Testi sonuçları

Yaş	N	$\bar{X}$	Ss	F	p
18-19	20	14.45	4.347	3.399	0.21
20-21	34	16.06	3.084	3.399	0.21
22-23	29	17.14	3.114	3.399	0.21
24+	24	18.50	3.061	3.399	0.21

Tablo 3'e göre öğrencilerin 18-19 yaş grubundaki öğrencilerin ortalama benlik saygısı puanı 14.45 ± 4.347 puan, 20-21 yaş grubundaki öğrencilerin ortalama 16.06 ± 3.084 puan, 22-23 yaş grubundaki öğrencilerin ortalama 17.14 ± 3.114 puan ve 24+ yaş grubundaki öğrencilerin ortalama 18.0 ± 3.061 puandır ve katılımcıların yaş gruplarına göre benlik saygısı puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık vardır ($p < 0,05$).

Tablo 4. Pamukkale Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi öğrencilerinin bölüme göre benlik saygı durumlarının karşılaştırılmasına ilişkin T-Testi sonuçları

Bölüm	N	X	Ss	F	p
Antrenörlük	29	14.62	3.830	1.433	.237
Beden Eğitimi ve Spor Ö.	26	16.15	3.449	1.433	.237
Rekreasyon	27	16.30	3.244	1.433	.237
Spor Yöneticiliği	25	16.08	3.316	1.433	.237

Tablo 4'e göre öğrencilerin en düşük benlik saygısı puanına antrenörlük bölümü öğrencilerinin sahip olduğu görülmektedir. Antrenörlük bölümü öğrencilerinin ortalama benlik saygısı puanı 14.62 ± 3.830 puan, beden eğitimi ve spor öğretmenliği öğrencilerinin ortalama 16.15 ± 3.449 puan, rekreasyon öğrencilerinin ortalama 16.30 ± 3.244 puan, spor yöneticiliği öğrencilerinin ise $16,08 \pm 3,316$ puandır. Katılımcıların benlik saygısı puanları bölüm düzeylerine göre istatistiksel olarak anlamlı farklılık göstermemektedir ($p > 0,05$).

Tablo 5. Pamukkale Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi öğrencilerinin benlik saygısı puanlarına ilişkin tanımlayıcı istatistikler

N	En düşük	En yüksek	X	Ss
107	7	23	15.76	3.499

Öğrencilerin ortalama benlik saygısı puanı 15.76 ± 3.499 puandır. Alınabilecek en düşük puanın 0, en yüksek puanın ise 25 puan olduğu göz önüne alındığında öğrencilerin orta düzeyde benlik saygısına sahip olduklarını söyleyebiliriz.

TARTIŞMA VE SONUÇ

Bu çalışma, Pamukkale Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi öğrencilerinin benlik saygılarını cinsiyet, yaş ve bölüm değişkenlerine göre incelenmiştir. Cinsiyet ve bölüm değişkenine göre anlamlı fark bulunmamıştır. Fakat yaş değişkenine göre anlamlı bir fark bulunmuştur. Bunun yanında öğrencilerin genel olarak orta düzey benlik saygısına sahip oldukları bulunmuştur.

Cinsiyet ve bölüm değişkenine göre benlik saygısı düzeyinde farklılaşmanın olmadığı tespit edilmiştir. Literatürde de bizim çalışmamızın sonuçlarını destekleyen çalışmalardan bazıları da şunlardır: Farklı iş kollarında çalışan ve yaşları 15-24 arasında değişen bireyler üzerinde yapılan bir çalışmada, gençlerin benlik saygılarının cinsiyetlerine göre anlamlı düzeyde farklılaşmadığı belirlenmiştir (Razı ve ark., 2009). Başka bir araştırmada öğrencilerin benlik saygısı puanlarının cinsiyetlerine göre istatistiksel açıdan anlamlı farklılıklar göstermediği belirlenmiştir (Cengil, 2009). Üniversite öğrencilerinin benlik saygısı ve sosyal zekâ düzeylerinin bazı değişkenlere göre incelendiği diğer bir araştırmada, üniversite öğrencilerinin benlik saygısı puanlarının cinsiyetlerine göre anlamlı farklılık göstermediği

tespit edilmiştir (Doğan ve ark., 2009). Lise öğrencileri üzerinde yapılan diğer bir çalışmada da öğrencilerin benlik saygılarının cinsiyetlerine göre anlamlı farklılık göstermediği bulunmuştur (Çevik ve Atıcı, 2009). Birçok çalışmada da benlik saygısının cinsiyete göre farklılaşmadığı belirlenmiştir (Dilek, 2007; Eriş ve İkiz, 2013).

Yaş değişkenine göre benlik saygısı düzeyinde farklılaşmanın olduğu tespit edilmiştir. Bunun sebebinin ise, yaş arttıkça buna bağlı olarak bilgi ve tecrübenin artması ve kendine güven duygusunun oluşması düşünülebilir. Bu bağlamda literatürdeki çalışmalarda da bunu destekler niteliktedir. Dinçer ve Öztunç (2009) tarafından yapılan araştırmada üniversitelerin hemşirelik ve ebelik bölümlerinde öğrenim gören öğrencilerin benlik saygısı düzeylerinin bazı değişkenlere göre incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırmada öğrencilerin yaşları arttıkça benlik saygılarının da artış gösterdiği belirlenmiştir. Erşan ve arkadaşları (2009) tarafından yapılan benzer bir çalışmada beden eğitimi ve spor yüksekokullarının farklı bölümlerinde öğrenim gören üniversite öğrencilerinin benlik saygıları bazı değişkenlere göre incelenmiştir. Araştırmanın sonunda öğrencilerin benlik saygılarının yaşla paralel olarak arttığı belirlenmiştir. Buna karşılık spor bölümlerinde öğrenim gören üniversite öğrencilerinin benlik saygılarının yaş gruplarına göre anlamlı farklılık göstermediğini tespit eden araştırma bulguları da bulunmaktadır (Esen, 2012).

Beden eğitimi ve spor yüksekokulu öğrencileri üzerinde yapılan benzer bir çalışmada öğrencilerin genel benlik saygısı düzeylerinin orta-yüksek aralığında bulunduğu tespit edilmiştir. Aynı araştırmada öğrencilerin benlik saygılarının öğrenim gördükleri sınıf düzeyine göre farklılık gösterdiği, buna göre öğrencilerin sınıf düzeyleri arttıkça benlik saygılarının da yükseldiği tespit edilmiştir. Bu sonucun ortaya çıkmasının temel nedeni olarak sınıf düzeyinin artmasına paralel olarak yaşam tecrübesi ve bilgi düzeyinin de artması gösterilmiştir (Erşan ve ark., 2009).

Sonuç olarak, Pamukkale Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesinde öğrencilerinin cinsiyet ve bölüm türüne göre benlik saygısı düzeylerinde anlamlı bir fark bulunamamıştır. Yaş değişkenine göre anlamlı bir fark bulunmuştur. Benlik saygısının yaş ile artan, tecrübe ve bilgi ile olumlu yönde geliştiğini söyleyebiliriz.

KAYNAKLAR

- Adana, F., Arslantaş, H., Şahbaz, M. (2012). Lise öğrencilerinin benlik kavramlarını algılama biçimleri ve ilişkili faktörler. *Journal of Psychiatric Nursing*, 3(1), 22-29.
- Cengil M. (2009). Hitit üniversitesi ilahiyat fakültesi 1. sınıf öğrencilerinin benlik saygısı düzeylerinin çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. *İlahiyat dergisi, Hitit Üniversitesi*, 1(8), 15, 77-102.
- Çevik, G.B., Atıcı, M. (2009). Lise 3. sınıf öğrencilerinin benlik saygılarının bazı değişkenler açısından incelenmesi. *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi*, 6(1), 339-352.
- Çuhadaroğlu, F. (1986). Adolesanlarda benlik saygısı. *Ankara Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi.Yayımlanmamış Uzmanlık Tezi*, 29-31.
- Dilek, H. (2007). Farklı eğitim programlarına devam eden lise 2. sınıf öğrencilerinin benlik saygısı ile anne-babalarının benlik saygısı arasındaki ilişki. Yüksek lisans tezi. *Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü*. Ankara.

- Dinçer, F., Öztunç, G. (2009). Hemşirelik ve ebelik öğrencilerinin benlik saygısı ve atılganlık düzeyleri. *Hacettepe Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Dergisi*, 22-33.
- Doğan, T., Totan, T., Sapmaz, F. (2009). Üniversite öğrencilerinde benlik saygısı ve sosyal zekâ. *Sakarya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 17, 235-247.
- Eriş, Y., İkiz, F.E. (2013). Ergenlerin benlik saygısı ve sosyal kaygı düzeyleri arasındaki ilişki ve kişisel değişkenlerin etkileri. *Turkish Studies*, 8(6), 179-193.
- Erşan, E., Doğan, O., Doğan, S. (2009). Beden eğitimi ve antrenörlük bölümü öğrencilerinde benlik saygısı düzeyi ve bazı sosyodemografik özelliklerle ilişkisi. *Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü*, Cilt: 12 Sayfa: 35-42
- Erşan, E.E., Doğan, O., Doğan, S. (2009). Beden eğitimi ve antrenörlük bölümü öğrencilerinde benlik saygısı düzeyi ve bazı demografik özelliklerle ilişkisi. *Klinik Psikiyatri*, 12, 35-42.
- Esen, C.A. (2012). Spor yapan ve yapmayan üniversite öğrencilerinin benlik saygısı ve atılganlık düzeylerinin incelenmesi: Muğla ili örneği. Yüksek lisans tezi. *Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü*. Muğla.
- Esen, C.A. (2012). Spor yapan ve yapmayan üniversite öğrencilerinin benlik saygısı ve atılganlık düzeylerinin incelenmesi: Muğla ili örneği. Yüksek lisans tezi. *Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü*. Muğla.
- Frost, J., McKelvie, S. (2004). Self-esteem and body satisfaction in male and female elementary school, high school, and university students. *Sex roles, Springer*, 51(1-2), 45-54.
- Karademir, T., Döşyılmaz, E., Çoban, B., Kafkas, M.E.(2010). Beden eğitimi ve spor bölümü özel yetenek sınavına katılan öğrencilerde benlik saygısı ve duygusal zekâ. *Kastamonu eğitim dergisi*, 18(2), 653-674.
- Karademir, T., Türkçapar, Ü., Ulucan, H. ve Bahadır, Z. (2013). Haltercilerde benlik saygısı ile yaşam doyum ve vücut benlik algısı arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 14(3), 285-294.
- Ottekin, N. (2009). Ailelerinden ayrı olarak öğrenim görmekte olan üniversite öğrencilerinin benlik saygısı ve umutsuzluk düzeylerinin incelenmesi. Yüksek lisans tezi. *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü*. Konya.
- Phelps, R.E., Taylor, J.D., Gerard, P.A. (2001). Cultural mistrust, ethnic identity, racial identity, and self-esteem among ethnically diverse black university students. *Journal of Counseling & Development*, 79, 209-216.
- Razı, G.S., Kuzu, A., Yıldız, A.N., Ocakçı, A.F., Arifoğlu, B.Ç. (2009). Çalışan gençlerde benlik saygısı, iletişim becerileri ve stresle baş etme. *TAF Preventive Medicine Bulletin*, 8(1), 17-26.
- Rosenberg, M. (1965). Society and the adolescent: self-image. princeton: *Princeton University Press*, 30-31.
- Vazgeçer, E.K.(2013). Beden eğitimi derslerinde uygulanan macera temelli öğretim uygulamalarının 11-12 yaş grubu öğrencilerin benlik saygısı ile problem çözme becerilerine etkisinin incelenmesi. Yüksek lisans tezi. *Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü*. İstanbul.
- Yılmaz, A.S. (2011). Üniversite öğrencilerinin karar vermede özsaygı ve karar verme

stillerinin benlik saygısı ve utangaçlık açısından incelenmesi. Yüksek lisans tezi.
Selçuk Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü. Konya.